

Náš život

Spišské Vlachy

Občasník mesta Spišské Vlachy

4/2011



Dámy a páni,

Vážení obyvatelia mesta Spišské Vlachy!

Je tu čas, keď sa stretávajú rodiny, príbuzní, známi, keď si sadáme k spoločnému stolu, aby sme sa tešili z jedinečnej sily, ktorej hovoríme rodinné puto.

Vianoce a Nový rok sú obdobím, keď sa každý snaží byť s blízkymi, keď si viac uvedomujeme silu priateľstva, lásky, úcty a obetavosti. To všetko sú hodnoty, ktoré znamenajú veľa aj pre našu veľkú Vlačskú rodinu. Sú symbolické pre každého, bez rozdielu viery, národnosti, či príslušnosti k niektorej z ľudských rás. Pre každého z nás je dôležité, aby sa dni naplňali spokojnosťou, ľudskou spolupatričnosťou, osobným uplatnením, dosahovaním vytýčených cieľov.

Dúfame, že onedlho naše ulice, či stráne zasype biela perinka machového jemného snehu. Belosť symbolizujúca čistotu duše vždy priťahovala

predstavivosť človeka a s ňou spoločne aj svetlo, lúče z blikajúcej sviečky - symbol blížiacich sa Vianoc, ktoré určite rozžiari a plápolavým plameňom osvieti naše srdcia, naše vnútro. Veď každý z nás s vďakou prijíma teplé ľudské slovo, pohladenie, či pohľad a svet sa stáva zrazu krajším. Človek sa musí vedieť tešiť i zo šťastia toho druhého, svojím postojom a činmi vyjadriť svoj úprimný vzťah k životu, k ľuďom a tak dokázať, že je naozaj človekom.

Opäť nám nežne klopú na dvere vianočné sviatky čas radosti, zázrakov a prianí. Pripravme sa teda na ne spoločne a vychutnajme si ich so všetkým, čo k nim patrí. Uvidíte - prídu ticho, nenápadne, vyšívané striebornými stehmi na obruse starej mamy. V dušiach nech sa nám rozhostí krásny pocit, na stole nech zavonia kapor, či iné dobroty a Štedrý večer nech zanechá v srdciach stopu pohody a radosti.

V mene celého mestského zastupiteľstva, pracovníkov mestského úradu, ale aj osobne - za seba - želám Vám do nastávajúcich krásnych Vianočných dní, nech sú naplnené spolupatričnosťou človeka k človeku. Prajem Vám vnútornú silu, stály zmysel pre radosť z malých i veľkých vecí života. Veľa zdravia, životnej iskry, lásky a potešenia z najbližších a ľudí blízkych Vášmu srdcu.

Zaželajme si nádherné Vianoce a pokoj v duši. Nech sa udrží po celý budúci rok.

Ľubomír Fifík,
primátor mesta Spišské Vlachy



Obsah

Vianočný príhovor	3
Krása chrámov a kostolov Gotickej cesty	
Výpis z uznesenia z 9. zasadnutia mestského zastupiteľstva	4 - 5
Spoločensko-kultúrne pôsobenie Martina Šafára	6
Spomienky na Vianočné tradície očami PhDr. Jána Olejníka CSc.	7
Rekonštrukcia Materskej školy v Spišských Vlachoch	8
Materská škola v dvoch budovách	9
Október mesiac úcty k starším	10
"Ľudský život"	11
Činnosť Cirkevnej spojenej školy v 1. štvrtroku školského roka 2011/2012	12 - 13
Základná škola Komenského 6	14
Mesiac úcty k starším	15
Bezpečne do školy	16
Spojená škola internátna v Spišských Vlachoch	17
PhDr. Ján Olejník, CSc., čestný občan Mesta Spišské Vlachy	18
Z histórie Mestskej knižnice	19
Zo života školy.....	20
Okienko lekára - Alzheimerova choroba	
Lukostreľba	21
Aktivity najmladších futbalistov a futbalistiek	22
„Deň plný zábavy a tradícií“	23
Vianočné recepty	24

V skratke ...

Čo sa udialo v roku 2011.....

6.2.2011 - Hokejová miniliga,	2.7.2011 - Návšteva poľského mesta Gizalki
19.2.2011 - 24- hod. turnaj v hokeji	6.8.2011 - Cirkus 2011
29.3.2011 - 5.roč. - Okresné kolo prednesu poézie a prózy	20.8.2011 - Súťaž vo varení halušiek
8.4.2011 - Deň učiteľov	23.8.2011 - Gulášmajster - Rudoľka
1.5.2011 - 1.Máj	26.8.2011 - Výročie SNP
8.5.2011 - Deň matiek,	28.8.2011 - Cyklisti
21.5.2011- Futbalový turnaj dievčat - Tymbark Poľsko,	3.9.2011 - Zahurácky táborak
24.6.2011 - Slávnostné zasadnutie MsZ	14.9.2011 - Koncert KRISTÍNY na nádvorí ZŠ
25.6.2011 - Dni mesta 2011	17.9.2011 - Futbalová miniliga 2011



Vianočný príhovor



„Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude patriť všetkým ľuďom. Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus, Pán!“ (Lk 2, 10-12). Toto sú slová, ktoré nachádzame v tradičnej správe o narodení Ježiša Krista v Lukášovom evanjeliu. Slová anjela, ktorý zvestuje pastierom o narodení toho, ktorý bol po celé stáročia očakávaný. Anjel hovorí o radosť, o radosť, ktorá bude patriť všetkým ľuďom. Nebo sa teší. Má radosť. Anjeli jasajú, majú radosť. Podobne sa tešili Jozef a Mária. Narodil sa nový život. Mária sa stala matkou. Jozef sa teší s Máriou a teší sa preto, že bol vyvolený za pestúna Božieho Syna. Podobne sa tešia aj pastieri, keď prišli k jaslám, lebo podľa slova anjela, konečne sa narodil Mesiáš, Vykupiteľ. To je ten, ktorý vykúpi, oslobodí človeka aj celý národ. Majú radosť. Teda celé tajomstvo tejto noci je o radosť. Ale vidíme, že radosť prežívajú všetci tí a iba tí, ktorí si vytvorili ku narodenému Kristovi vzťah, ktorí ho očakávajú a ktorí ho milujú. Preto sa tešia anjeli, preto sa teší Mária a Jozef, preto sa tešia pastieri, ktorí dúfajú zmenu, ktorí veria v lepšie časy, v lepšiu budúcnosť. Majú blízky vzťah s Kristom, preto sa tešia.

Keď prežívame Vianoce, aj my zvykneme hovoriť o radosť, o radosť, ktorú prežívame. Čo je však dôvodom tejto našej radosť? Je tým prvotným dôvodom narodenie Ježiša Krista? Je on stredobodom našich Vianoc? Ak áno, potom sme na dobrej ceste. Ak áno, potom táto radosť bude naplňovať naše srdce nielen po tieto sviatočné dni, ale aj v dňoch všedných počas celého nastávajúceho nového roka. Nech takto prežívaná radosť je pre nás zdrojom nádeje a vytrvalosti v našom úsilí o dobro a spásu svojej duše. A toto Vám všetkým úprimne želám.

(Vianočný príhovor duchovného otca farnosti ThDr. PaedDr. ICLic. Jozefa Šimurdiaka, PhD.)

Krása chrámov a kostolov Gotickej cesty

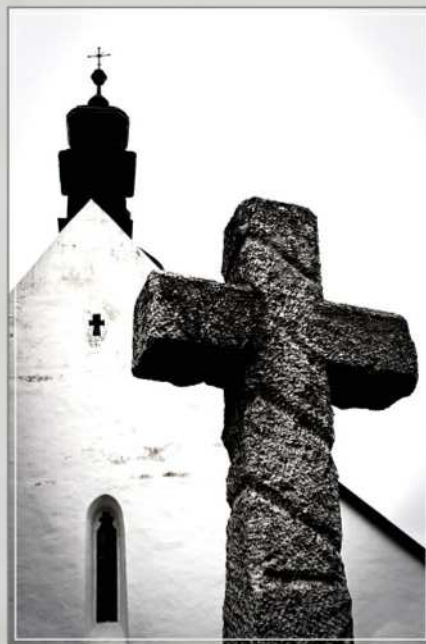
Gotická cesta vo fotografii

Spišské osvetové stredisko v Spišskej Novej Vsi Vás pozýva na výstavu prác neprofesionálnych fotografov s názvom **"Krása chrámov a kostolov Gotickej cesty"**. Táto výstava bude otvorená v **Kaštieli v Smižanoch 8. 11. 2011 a potrvá do 31. 1. 2012.**

V auguste roku 2010 sa 14 fotograf Klubu neprofesionálnych fotografov pri Spišskom osvetovom stredisku v Spišskej Novej Vsi zúčastnilo fotografického plenéra v Spišskom Podhradí. Svojimi fotoaparátmi sa snažili zdokumentovať architektúru na Gotickej ceste, na Spiši. Ako čo najlepšie zachytiť architektonické skvosty im radil Mgr. Miro Černý, Umelec Medzinárodnej federácie fotografického umenia a zároveň aj Autor Zväzu slovenských fotografov. Časť týchto umeleckých fotografií bola už zverejnená na výstave v Spišskej Novej Vsi. Každý fotograf má vlastné videnie a architektonická pamiatka sa u fotografov líši, každý ju vidí iným okom, uhlom, svetlom, vzdialenosťou.

Výstavu môžete navštíviť v Kaštieli v Smižanoch
utorok - piatok od 8.00 - 14.00 hod.
od 1. 12. 2011 od 8.00 - 16.00 hod.
iný termín len na objednávku na tel. č. 0918 590 123
Vstup je voľný!

Kontakt: Spišské osvetové stredisko v Spišskej Novej



Výpisy z uznesení z 9. zasadnutia mestského zastupiteľstva, zo dňa: 29.11.2011

Uznesenie č. 114/VI/2011: K bodu: Kontrola plnenia uznesení MsZ

Mestské zastupiteľstvo v Spišských Vlachoch

schvaľuje

1. podľa § 26 ods. 3 a § 27 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v z. n. p., vo väzbe na § 11 ods. 4 písm. c) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov 1. Zmenu a doplnok č. 1 k ÚPN mesta Spišské Vlachy vypracovanú Ing. arch. Jánom Pastiranom, Letná 49, Spišská Nová Ves pre výstavbu malej vodnej elektrárne na rieke Hornád v riečnom km 107,4 na parcele 6294/5 ktorá je vo vlastníctve SVP š.p..

2. Všeobecne záväzné nariadenie č. 2, ktorým sa vyhlasuje zmena záväznej časti ÚPN mesta Spišské Vlachy

súhlasí

- s vyhodnotením pripomienok podaných v rámci prerokovania Zmeny a doplnku č. 1 ÚPN mesta v zmysle § 22 ods. 5 stavebného zákona, dotknutých orgánov.

konštatuje

- že návrh Zmeny a doplnku č. 1 ÚPN mesta Spišské Vlachy preskúmal a posúdil Krajský stavebný úrad v Košiciach podľa § 25 stavebného zákona, na základe ktorého vydal listom č. 2011/00559-§25)Z+D ÚPN-Z, zo dňa: 15.08.2011 súhlasné stanovisko s návrhom Zmeny a doplnku č. 1.

žiada primátora

- opatriť dokumentáciu Zmeny a doplnku č. 1 ÚPN mesta Spišské Vlachy schvaľovacou doložkou
- zabezpečiť uloženie dokumentácie spolu s kompletnou pôvodnou schválenou ÚPD tak, ako to ukladá § 17 Vyhl. č. 55/2001 Z.z. na MsÚ, Stavebnom úrade v Spišských Vlachoch a Krajskom stavebnom úrade v Košiciach

- po schválení Zmeny a doplnku č. 1 a po zverejnení na dobu 30 dní na verejnej tabuli zaslať všeobecne záväzné nariadenie a výpis z uznesenia, ktorým došlo k ich schváleniu na Krajský stavebný úrad v Košiciach

Zodpovedný primátor mesta a obstarávateľka ÚPD RNDr. Eleonóra Weissová

Uznesenie č. 115/VI/2011: K bodu: Pripomienky občanov

Mestské zastupiteľstvo v Spišských Vlachoch

berie na vedomie

- návrh Ing. Milana Pavlíka a spol. týkajúci sa súdneho sporu o určenie vlastníckeho práva k pozemkom parcely KN/C 1948/5,6,7,8,9 vedeného na OS v Sp. Novej Vsi pod. ev. č. 1C/224/2006 vo veci mimosúdnej dohody. Návrh predpokladá ponechanie vlastníctva parciel KN/C 1948/5,6,7,8 na menovaných (odporcov) a odstúpenie ich vlastníctva k parcele KN/C 1948/9 mestu s podmienkou zriadenia práva prechodu na po tejto parcele k ostatným vyššie menovaným parcelám.

neschvaľuje

- predložený návrh riešenia tohto súdneho sporu v rámci mimosúdnej dohody.

Uznesenie č. 116/VI/2011: K bodu: Pripomienky občanov

Mestské zastupiteľstvo v Spišských Vlachoch

berie na vedomie

prednesené pripomienky LTO MŠK k spôsobu poskytnutia dotácie pre tento oddiel MŠK na rok 2011 a k technickým problémom súvisiacich so začatím zimnej sezóny na lyžiarskom vleku Zahurou

žiada

- primátora doriešiť nutné technické zabezpečenie vleku v zmysle návrhov predložených v diskusii.

Uznesenie č. 117/VI/2011: K bodu: Zloženie sľubu poriadkovej hliadky

Mestské zastupiteľstvo v Spišských Vlachoch

berie na vedomie

- návrh primátora na schválenie členov Poriadkovej hliadky mesta

schvaľuje

- v zmysle za členov Poriadkovej hliadky mesta p. Františka Pavorisa a Róberta Vujčíka.

Uznesenie č. 119/VI/2011: K bodu: Správy o výchovnovzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienok škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta za školský rok 2010/2011

Mestské zastupiteľstvo v Spišských Vlachoch

Výpisy z uznesení z 9. zasadnutia mestského zastupiteľstva, zo dňa: 29.11.2011**berie na vedomie**

- podané správy o VVČ, jej výsledkoch a podmienok škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta za školský rok 2010/2011

schvaľuje

- ich bez pripomienok

ukladá

- Komisia školstva MsZ, prerokovať podmienky a možnosti zriadenia CVČ, ako samostatnej rozpočtovej organizácie mesta zo začiatku jeho činnosti od 1.9.2012.

Uznesenie č. 120/VI//2011: K bodu: Návrh rozpočtového opatrenia č. 1 v rozpočte mesta na rok 2011,

Mestské zastupiteľstvo v Spišských Vlachoch

berie na vedomie

- predložený návrh rozpočtového opatrenia č. 1 v rozpočte mesta na rok 2011, ktorý vyplýva najmä z dôvodu podstatných zmien v plánovaných investičných akciách mesta v tomto roku a skutočného čerpania rozpočtu mesta k 30.09.2011.

Uznesenie č. 121/VI//2011: K bodu: Návrh rozpočtového opatrenia č. 1 v rozpočte mesta na rok 2011,

Mestské zastupiteľstvo v Spišských Vlachoch

berie na vedomie

- návrh Komisie ekonomiky a kontroly MsZ na odpis nákladov z účtovníctva mesta na účte 042, tzv. zmarené investície v roku 2011 a to z dôvodu trvalého zastavenia týchto prác súvisiacich s obstarávaním majetku a tiež ich nepoužiteľnosti pri prípadnej investičnej výstavbe v ďalšom období,

schvaľuje

- odpis nákladov pri tzv. zmarených investíciách z účtu 042 u týchto účtovných položkách:

04210000190	projekt Koniaren	6.246,76 €
04220000000	projekt ČOV a kanalizácie z roku 1992	307.953,13 €
04240000000	projekt školstvo	196.942,92 €
04260000191	projekt školské ihrisko pri CZŠ	6.638,78 €
04270000000	návrh územného plánu	4.215,63 €
04290000000	projekt Rekonštrukcia AB ZŠ K6	16.870,98 €
Celkom vo výške		538.868,20 €

Uznesenie č. 123/VI//2011: K bodu: Správa o činnosti komisií Msz

Mestské zastupiteľstvo v Spišských Vlachoch

berie na vedomie

- oznámenie p. Jany Dunčkovej o ukončení nájmu nebytových priestorov vo vlastníctve mesta v Kultúrnom dome k 1.2.2012 a návrh Komisie rozvoja mesta MsZ na vyhlásenie verejnej obchodnej súťaže na uvoľnené priestory po 1.2.2011

vyhlasuje

- vypísanie verejnej obchodnej súťaže na prenájom uvoľnených nebytových priestorov od 1.2.2011 v zmysle podmienok príslušného VZN.

Uznesenie č. 124/VI//2011: K bodu: Správa o činnosti komisií Msz

Mestské zastupiteľstvo v Spišských Vlachoch

berie na vedomie

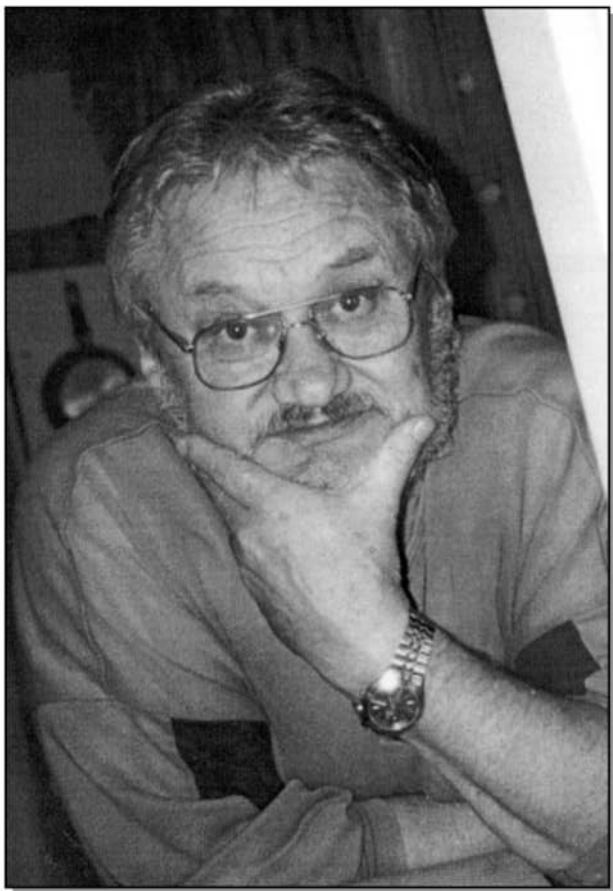
- žiadosť p. Blaženy Rehákovéj, bytom 9. mája 15 Spišské Vlachy o predĺženie doby nájmu bytu v bytovom dome na 9. mája 15 na ďalšie trojročné obdobie

súhlasí

- vzhľadom na doterajšie dobré a včasné plnenie zmluvných podmienok o prenájme bytov s predĺžením doby nájmu bytu v bytovom dome na ul. 9. mája 15 p. Blaženy Rehákovéj v zmysle príslušného VZN na ďalšie trojročné obdobie.

Bc. Valéria Bašistová, zapisovateľka rokovaní MsZ

Spoločensko-kultúrne pôsobenie Martina Šafára



Každá doba má svoje osobnosti, ktoré inšpirujú ľudí okolo seba. Podnecujú nás k plnohodnotnejšiemu životu - objavovať v sebe schopnosti, ktorými sami môžeme obohatiť životy iných. Medzi takéto osobnosti môžeme pokojne zaradiť aj Martina Šafára. Narodil sa 4. júla 1939 v Podolínci. Na večnosť odišiel 8. januára 2004. S manželkou Máriou vychovali 3 deti. Po absolvovaní Pedagogickej školy pre učiteľov národnostných škôl v Kežmarku sa jeho prvým pôsobiskom stali Spišské Vlachy. Pôsobil tu spolu so svojou manželkou, ktorá bola tiež učiteľkou.

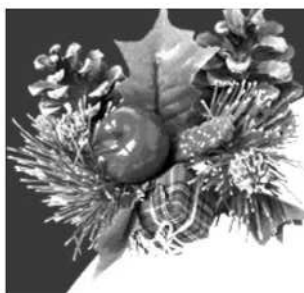
Hoci je v povedomí Vlačanov Martin Šafár zapísaný predovšetkým ako dirigent speváckeho zboru, začiatky jeho učiteľského pôsobenia sa úzko spájajú aj so športom - predovšetkým s basketbalom. Z dievčat vychoval hráčky, ktoré priviedol až do dorasteneckej ligy. Jeho život a pôsobenie je však spojené predovšetkým s hudbou. Na spišskovlašskej Základnej škole založil detský spevácky zbor (r. 1963) a spolu s kolegom Arpádom Kohanom orchester, čo bolo na vtedajšiu dobu ojedinelé. Pôsobila tu už dychovka a taktiež sa uvádzali operetky. Podmienky pre fungovanie zboru tu teda boli. Prvé verejné vystúpenie zbor Vlačan absolvoval v r. 1965. Po krátkej odmlke počet vystúpení stále narastal: Krajský festival zborového spevu (29. 11. 1975 Bardejov), Okresná prehliadka pre kategorizáciu na krajský festival

v Košiciach (4. 3. 1978), Krajský festival zborového spevu (25. -26. 11. 1978 Košice), Okresná prehliadka speváckych zborov (17. 3. 1979 Levoča), Deň kultúry (24. 5. 1979 Spišská Nová Ves). V roku 1979 sa Vlačan zúčastnil zájazdu do okresu Havlíčkův Brod. Tam nadviazal aj družobné vzťahy so speváckym zborom Doubravan z Chotěboře. Martin Šafár viedol zbor Vlačan takmer 37 rokov (1964 - 2001), keď prestal oficiálne pôsobiť. Neskôr zbor ešte raz vystúpil pod taktovkou Viliama Gregu ml. v roku 2006. Stalo sa tak na spomienkovom koncerte, venovanom nedožitým 67. narodeninám Martina Šafára.

Pod vedením Martina Šafára bol v rokoch 1977 - 2002 činný aj Robotnícky spevácky zbor v Krompachoch. Až do svojej smrti bol zároveň dirigentom a umeleckým vedúcim Spišského učiteľského speváckeho zboru v Spišskej Novej Vsi (1992 - 2003). Podľa slov jeho manželky, rozvrh výjazdov Martina Šafára z Levoče vyzeral nasledovne: pondelok Spišské Vlachy, utorok Spišská Nová Ves, streda Krompachy. To všetko stačil v čase, keď pôsobil na SPgŠ v Levoči ako učiteľ a neskôr ako jej riaditeľ. Na tomto svojom pôsobisku viedol ešte štvrtý dievčenský spevácky zbor Iuventus paedagogica (1969 - 1995).

Martin Šafár bol aktívnym huslistom. Pôsobil v ľudovej hudbe Čačina v Spišskej Novej Vsi. Tieto svoje schopnosti využíval aj pri vedení zboru tým, že tóny udával na husliach. Práve tejto skutočnosti sa prisudzuje schopnosť lepšieho naladenia sa a udržania tónov jednotlivými hlasmi. Ocenenia v podobe ceny primátora mesta Spišské Vlachy sa dostalo Martinovi Šafárovi dňa 24. júna 1996 z rúk vtedajšieho primátora Ing. Michala Kiššáka. Okrem svojich „veľkých prác“ sa zúčastňoval a prikladal ruky k dielu aj v mnohých drobných prácach, napr. sám si vyrábal plakety na basketbalový turnaj Pohár polročných prázdnin. Taktiež pomáhal pri výrobe kúl k detským predstaveniam. Relaxoval a sily regeneroval v rodine a v prírode. Bol vášnivým a úspešným rybárom, hubárom a v posledných rokoch aj záhradkárom. Vlastné deti vychovával k láske k prírode, poctivosti, skromnosti a k hudbe. Všetci spievali v spevokoloch a hrajú na hudobných nástrojoch. Pre svoje okolie bol obohacujúcou osobnosťou. Svojím životom potvrdzoval skutočnosť, že ľudia sa rešpektovanými a uznávanými osobnosťami stávajú nie kvôli vedomostiam a talentom, ale vďaka schopnosti poslúžiť nimi iným. Z osobných rozhovorov s ľuďmi, ktorí ho poznali a spolupracovali s ním, zaznieva často priznanie, že to, čo robili, robili aj kvôli alebo vďaka osobe Martina Šafára. Spomínajú naňho ako na človeka dobrosrdečného. Aj kritiku podával tak, aby druhého človeka neurazil alebo aby sa ho nedotkol. Všetko robil naplno a zodpovedne. Martin Šafár sa stal svojím životom osobnosťou a ľudia dnes vyslovujú jeho meno s úctou.

ThLic. Ľubomír Baloga



Spomienky na Vianočné tradície očami PhDr. Jána Olejníka CSc. čestného občana mesta

Na blížiaci sa hody (Vianoce) sme sa tešili už v jeseni. Keď sa pivnice naplnili zemiakmi a garlická (časť siene starého domu na Spiši) rozvoniali kysnucou kapustou v sudoch, často sme počuli: Žeby bolo na hody kapusty pod reberka, Na hody dostanece nové čižemky, Na hody vám ušije pán Gomolčák geročky s pužičkou okolo karku. Len čo prvý nočný mráz opalíčkoval brehy Žehrice, oparil stromy v záhradách a len čo sa Sľubica nad mestom zabelela prvým snehom, zdalo sa mi, že hody sú už blízko. V predvečer sviatku sv. Mikuláša chodieval k nám Krampus... Bolo to vlastne strašidlo. Pamätám sa na živú, na prvý pohľad odstrašujúcu figúru v ovčom kožuchu, omotanú v slamených povrieslach, s čiernou baranicou na hlave, s množstvom zvoncov (spiežovca) a strašnou maskou. Krampus ničím neobdarovával. Prišiel nás postrašiť, vykorbáčovať. Po jeho odchode sme uložili svoju obuv, čižmy do okien v nádeji, že do rána budú plné dobrôt. A boli dary od Mikuláša za to, že sme rodičov poslúchali a v škole sa učili. Stalo sa, že v čižmách sme našli aj zhnité zemiaky, prút či palicu. Bola to výstraha polepšiť sa do Vianoc. Spomínam si, ako sme od sviatku Mikuláša v spoločnosti mamky „viazali“, vianočné ozdoby na jezuliánku (vianočný stromček).

Pred Vianocami prišla k nám ešte Lucia v bielej plachte opýtať sa na naše správanie a povymetala husacím krídlom všetky kúty našej kuchyne.

Na „viliju“, (deň pred hlaným sviatkom), teraz Štedrý deň, už za včasného rána rozvoníaval náš dom „beľušami“. Boli to akoby prvé sviatočné koláče so sladkou kapustou a zemiakmi a nimi boli obdarovaní „vinšovníci“. V príprave na večeru strávila mamka so švagrinami popoludnie v kuchyni. Otec s učňami a tovarišmi dávali do poriadku „varštak“, (dielňu), aby mohli každý čo najskôr odísť domov, k rodinám. My deti sme od rána zdobili jezuliánku a popoludní sme sa mohli ísť ešte sánkovať a kľať na Žehricu. Bola to krásna atmosféra...

Stôl bol prestretý pri stromčeku. Zvykom bolo ho prikryvať žltým alebo damaškovým obrusom. Predtým na každý roh stola položila mamka zrnká obilia a na obrus cesnak tak, aby bolo na prostriedku. Po spoločnej modlitbe (Anjel Pána...), nasledoval ako prvý chod „lokša“, (bobalky) s makom a k nej bylinkový čaj s malinovou šťavou. Druhým chodom boli koláče, tretím jablká. Večera bola skromná, pretože sa pôstilo. Po večeri prišiel k nám Jezulian (Ježiško). Bol to vysoký statný stavec v nádhernom obradnom kroji s dlhými vrkočmi. Viseli mu spod klobúka so širokou strechou až na koniec prstov. Na chrbte doniesol kôš s darmi. Darčeky, ktoré sme dostali

boli praktické, predovšetkým obuv, odev a sem - tam aj nejaké hračky. Keď sme boli starší, obdarovali nás aj knižkami. Pred polnocou k nám prišli ešte prví „jasličkari“, betlehemci, prichádzali susedia a blízki príbuzní blahoželať. Do polnočnej sa hrali karty a my deti sme hrali Domino, či Človeče nezlob se! Večernú atmosféru vyplňali piesne - koledy, ktoré sme spievali pri stromčeku.

V prvý sviatok popoludní ostávali sme doma. Mamka pripravovala dodatočne „anjelské vlny“, na stromček. Niekde to volali hlas. Pamätám sa, že v prvý deň po sviatočnom obede doniesla mamka na stôl objemný okrúhly koláč, z kysnutého cesta pomazaný slivkovým lekvárom a na povrchu pokrytý mriežkou z cesta. Predtým v predkresťanskej dobe bol symbolom zimného slnovratu. Poobede sa slno gúľalo po hrebeni Kobuly a akoby skackalo na západ k hrebeňom hôr Slovenského raja. V nádhernej vysokej kachľovej peci s rímsou hore i dolu na päte praskali smolnaté polená jedľového dreva. A keď sa niektorý z nás dotkol konárika Jezulianka, zatriasol sa aj so sklenenými ozdobami. Len čo sa zvečeralo, zapálili sme sviečky na stromčeku a spievali koledy - o pastieroch, ovečkách, vysokej tráve, kvietkoch, o krpcoch, halenách, mlieku... Medzitým mamka prikryla stôl. Izbou sa niesla vôňa kapusty podávaná s bravčovým alebo teľacím perkeltom, zemiakmi, bola podávaná v prvý sviatok večer. Pritom sme od rána požívali biely koláč (štriceľ), na obed to bola hus v polievke, hus pečená, „karmonadle“, (rezne) dusené zemiaky a brusnice. A nápoje? ...Tie neboli. Na Štedrý večer si pripili otec s mamkou a potom s príbuznými a susedmi po pohárik pravého Tokajského bieleho vína. Stálo v karafe na stole, s nádhernými pohárkami okolo. Používali sa len niekoľkokrát v roku, ako ja servis (príbory, tanieri a misy... a pod.) Po obede a večeri sa pilo pivo. My, deti minerálnu vodu zo Slatviny, pitnú vodu z našej studne alebo čaj.....

Dnes, keď sa mi tieto obrazy akoby živé vracajú do mojej pracovne a defilujú opätovne pred mnou, spomínam si, že vracajúc sa z polnočnej domov, zveroval sa našim so svojimi zážitkami a pocitmi. Zatiaľ čo sa mamka priam kochala vo mne, otec nezabudol doložiť: „Z tebe ľem taká dajaká huňa bude...“ I stalo sa... Ostal som etnografom, po tom ako mi to bolo otcom prorokované, „huňou“, ...Musím však priznať, že tie najkrajšie hody som prežil v detstve a prežívam u nás na Spiši.....)

autor: PhDr. Ján Olejník, CSc.

Rekonštrukcia Materskej školy v Spišských Vlachoch

V druhej polovici augusta tohto roka Mesto zrealizovalo komplexnú rekonštrukciu priestorov kuchyne v MŠ na ul. SNP 1. Jej predmetom bola nielen stavebno-technická časť, ale aj montáž nového technologického vybavenia kuchyne.

V priebehu dvoch týždňov stavebná firma Michala Keltoša pod vedením zástupcu primátora Ing. Michala Kiššáka zrealizovala stavebno-technickú časť, ktorá pozostávala z úplnej výmeny inžinierskych sietí (rozvody studenej a teplej vody, kanalizačná sieť, elektroinštalácia, plynová prípojka) a obnovy omietok, obkladov a podlahy. Technologickú časť, ktorá bola zakúpená ešte v roku 2010 montovala dodávateľská firma TatriaPlus, s.r.o. z Liptovského Mikuláša.

Kuchyňa po tejto rekonštrukcii spĺňa všetky hygienické požiadavky, ktoré sú záväzné pre tento typ zariadenia. Celková hodnota rekonštrukcie je cca 20 000 €.

Za aktívny podiel na realizácii diela ďakujeme projektantovi Ing. arch. Martinovi Čurilovi a na plynovej prípojke firme Jána a Marcela Čurillu.

Vzhľadom na vysoký počet detí, mesto zrekonštruovalo aj priestory bývalých jaslí na ulici SNP č. 38 s celkovým objemom stavebných prác takmer 60 000 €. V nových priestoroch sú umiestnené dve alokované triedy MŠ (22 a 14 detí). Otvorenie týchto tried bolo začiatkom novembra tohto roka.

Ing. Michal Kiššák, zástupca primátora

Zapísané do spoločenskej rubriky v 2. polroku 2011

Narodené deti :

Džačarová Ester	15. 06. 2011
Želinská Viktória	20. 06. 2011
Ferenčáková Sára	23. 06. 2011
Piklová Alina Sofia	26. 06. 2011
Vinčlerová Viktória	01. 07. 2011
Horváthová Eva	07. 07. 2011
Mackoviaková Nela Anna	27. 07. 2011
Krchová Katarína	04. 08. 2011
Nalevanková Stela	22. 08. 2011
Mižigarová Lucia	10. 09. 2011
Žiga Miroslav	25. 09. 2011
Nemčíková Bronislava	13. 10. 2011
Jaroslav Dzurik	02. 11. 2011
Michlíková Ema	04. 11. 2011
Benjamín Slatkovský	09. 11. 2011
Soňa Čurillová	19. 11. 2011
Chiara Kubovčíková	26. 11. 2011



Manželstvo uzatvorili:

Jozef Vaščák a Ing. Jana Cvancigerová	18. 06. 2011
Adriano Solimeno a Bc. Mária Šišková	25. 06. 2011
Mgr. Peter Labanc a Mgr. Naďa Rácová	30. 07. 2011
Rik Tulp a Martina Gondová	06. 08. 2011
Ján Zahornadský a Ing. Jana Šimoňáková	20. 08. 2011
Mgr. Ján Hovančík a Bc. Dana Puchalová	27. 08. 2011
Ing. Matej Sivčák a Ing. Ivana Tomašková	17. 09. 2011
Michal Vaľko a Mgr. Vladimíra Schützová	24. 09. 2011
Štefan Seman a Veronika Ilenčíková	15. 10. 2011
Peter Zahuranec a Zdenka Vanacká	19. 11. 2011

Opustili nás:

Kohanová Edita	78 r.	30. 06. 2011
Veinper Štefan	59 r.	08. 07. 2011
Balogová Mária	79 r.	19. 07. 2011
Smržíková Mária	81 r.	22. 08. 2011
Macejko Michal	57 r.	24. 08. 2011
Brilla Pavol	75 r.	05. 09. 2011
Málek František	82 r.	11. 09. 2011
Barbuš Štefan	66 r.	11. 09. 2011
Majchrowitz František	48 r.	15. 10. 2011
Gregová Mária	41 r.	22. 10. 2011
Tomčofčíková Helena	86 r.	07. 11. 2011
Lutterová Alžbeta	94 r.	27. 11. 2011



Mgr. Marta Tomašková, MsÚ Spišské Vlachy

Materská škola v dvoch budovách



Dlhoročný problém s nedostatočnou kapacitou MŠ v Spišských Vlachoch je v súčasnosti vyriešený. Niekoľko rokov v budove materskej školy, ktorá mala kapacitu 53 detí sa ich tlačilo vyše 90. V lete a prvých jesenných mesiacoch prebehla rekonštrukcia budovy na Ulici SNP č. 38 (bývalé jasle). Dnes tam prebieha prevádzka dvoch tried s kapacitou 13 a 21 detí. V budove na Ulici SNP č. 1 (pri moste) ostali tri triedy s kapacitou 14, 14 a 15 detí.

Premenou v zmysle európskych požiadaviek prešli tiež prevádzkové priestory v školskej jedálni v starej budove a pri nových triedach bola zriadená výdajňa stravy.

Zriaďovateľ Mesto Spišské Vlachy v rámci svojich finančných možností urobil čo sa dalo. Časť prác ešte ostala na jarne obdobie. Veľmi obetavú prácu v súvislosti s rekonštrukciou priestorov odvieďol pán viceprimátor Ing. Michal Kiššák, ktorý riadil a kontroloval vykonávanie prác aj mimo svojej pracovnej doby, v pracovných dňoch, ale i v dňoch pracovného pokoja. Podobný prístup mali všetci zamestnanci materskej školy, zvlášť vedúca školskej jedálne pani Ivana Salajová, ktorí boli ochotní pracovať podľa potrieb tak, aby bola čo najmenej zasiahnutá prevádzka MŠ. Ústretovosť preukázali aj samotní rodičia, ktorí sa s pochopením prijali o deň oneskorený začiatok školského roka, či dočasne premiestnenú kanceláriu hospodárky MŠ do priestorov mestského úradu.

Obdivuhodnú prácu odvieďli pani učiteľky, ktoré v čase najväčšej psychickej záťaže počas adaptácie detí v prvých dňoch školského roka dokázali pripraviť i zrealizovať presťahovanie

dvoch tried tak, aby nebol narušený výchovnovzdelávací proces.

Deti si žili svoj škôlkarský život. Okrem bežnej edukácie absolvovali aj šarkaniádu, interaktívne bábkové divadlo o medovníkovom domčeku v podaní bábkohercov z Prešova, pripravili darčeky a kultúrny program pre starých rodičov v MŠ, ale aj na stretnutí s tretou generáciou v ZŠ Komenského 6, či v sále Kultúrneho domu.

Touto cestou chcem poďakovať všetkým, ktorí prispeli k zlepšeniu podmienok života detí v našej materskej škole.

PhDr. Viera Novotná, riaditeľka MŠ



Október mesiac úcty k starším



Staroba... je pre nás výzva. Všetkým nám pripomína, aby sme nestrácali čas a jeden druhému povedali milé slovo, že sa máme radi. Starnutie prichádza pomaly a nenápadne, tak ako sa končí leto a začína jeseň, nedá sa tomu vyhnúť. Sem-tam sa objaví vráska, skôr, či neskôr obeľujú vlasy. Človek sa ocitne v jeseni života a v spomienkach sa obzerá do minulosti. Starší ľudia si zaslúžia úctu, pretože pribúdajúcim vekom nadobudli skúsenosti, ktoré môžu odovzdávať mladším, veď napokon vďačíme im za život. Aj v tomto roku, v rámci mesiaca úcty k starším, sa v našom meste konala každoročne pripravovaná akcia pre jubilujúcich dôchodcov pod názvom: "Jubilanti".

Pripravované podujatie sa uskutočnilo 11. novembra 2011 v Kultúrnom dome v Spišských Vlachoch. V tomto roku oslávilo krásne jubileum 67 našich jubilujúcich dôchodcov. V tomto roku oslávili krásne jubileum aj naši dvaja čestní občania mesta a to **PhDr. Ján Olejník (90 r.)** a **Mons. František Tondra (75 r.)**. Všetkým oslávencom aj prítomným sa na úvod prihovril primátor mesta Lubomír Fifik. Posedenie im svojim umeleckým programom spríjemnili žiaci Základnej umeleckej školy v Spišských Vlachoch a mužský zbor GUBOV z Dúbravy. Jubilantom do tanca zahrála spišskovlašská skupina SECRET.

Na záver chceme ešte raz všetkým tohtoročným jubilantom zo srdca zablahoželať a do ďalších rokov im zaželať len to najlepšie, hlavne zdravie a príjemne prežitú starobu v kruhu najbližších.

V deň Vášho krásneho sviatku,
keď si pripomínate svoj dožitý vek,
nech Vám láska srdce hreje,
zdravie i šťastie slúži, tešte sa z lásky,
lebo na večnú mladosť lieku niet,
nech sa Vaša dušička naplní pocitom,
nie ste sami,
sme tu s Vami.

Plnú náruč kvetov, dobrého zdravia
i lásky chceme Vám zo srdca priať,
aby ste sa mohli v živote vždy smiať,
radovať sa a zabávať.

Jubilanti mesta Spišské Vlachy v 2. polroku 2011

70 roční:

Pitko Cyril	04.07.1941
Farkašovský Rudolf	18.08.1941
Bašista Štefan	27.08.1941
Čurilla Jozef	27.09.1941
Bandžuch Štefan	21.10.1941
Pavlik Eugen, Ing.	24.11.1941
Tomčofčík Milan	25.11.1941
Uhrinová Magdaléna	10.07.1941
Klapáčová Jozefína	25.10.1941
Jonasová Žofia	09.11.1941
Šofranková Katarína	25.11.1941
Michalková Anna	14.12.1941

75 roční:

Pavlikovič Ján	09.07.1936
Michlík Štefan	21.08.1936
Kubík Viktor	03.09.1936
Sokolský František	18.12.1936
Kandriková Elena	25.08.1936
Dorocáková Mária	01.10.1936
Maličková Mária	02.10.1936
Sakmárová Cecília	19.10.1936
Ježová Margita	05.11.1936
Janovská Zlatica	13.12.1936

80 roční:

Kolejová Mária	02.08.1931
----------------	------------

85 roční:

Antal Štefan	25.09.1926
Valt František	30.09.1926
Cenká Margita	07.12.1926

90 roční:

Kočiš Ján	04.08.1921
Štiberová Ružena	03.08.1921



„Ľudský život, krátka trasa mĺ'níkmi je obsiaty. Človek ani nenazdá sa a už je tu 65,70,75 ba aj 90.“

12.10.2011 o 14.00 hod. v Galérii mesta výbor MS SČK, ZO SZPP v spolupráci s p. primátorom mesta Ľ.Fifikom, pripravil pre svojich členov jubilantov slávnostne posedenie pri príležitosti ich životného jubilea. V úvode sa prítomným prihovarila p. E. Hovancová, predsedníčka MS SČK, ZO SZPP a p. Suchá tajomníčka ZO SZPP. Jubilantov pozdravil aj p. primátor Ľ.Fifik. Zaželel im pekné a pokojné obdobie oddychu, dobré zdravie, lásku a porozumenie. Oslávencov pozdravili žiaci ZŠ Sv. Jána Krstiteľa, ktorí vystúpili s bohatým kultúrnym programom. Posedenie bolo o to výnimočnejšie, že medzi jubilantmi bola aj naša dlhoročná členka p. Zdenka Olejníková, ktorá oslávila svoje 90. narodeniny. Ocenená bola „ďakovným listom“ ÚS SČK v Sp.Novej Vsi. Každý jubilant obdržal hodnotný darček. Melódie piesní, ktoré si všetci zaspievali pri káve a chutnom zákusku - upiekla ho p. Baluchová sa niesli galériou.

Mesiac „október“ je už tradične charakterizovaný ako „Mesiac úcty k starším“. Pri tejto príležitosti v spolupráci s CVČ pri ZŠ Komenského 6 sa naši členovia dňa 21.10.2011 o 15.00 hod. v školskej jedálni zúčastnili príjemného posedenia. Vrúčne slová, poďakovania a želanie len toho najlepšieho Mgr. Suchej M. umocnil kultúrny program detí z MŠ, ZŠ Komenského 6. Zlatým klincom programu bolo vystúpenie ľudovej skupiny „Hvizdošovci“. Pri estetický pripravených stoloch s jesennou tematikou sa príjemne trávil chvíle pri káve a chutných koláčoch.

Spolupráca s p.primátorom a p. Majzlová nám pomohla uskutočniť dňa 25.10.2011 o 17.00 hod. „Prezentáciu magnetických šperkov“ v Galérii mesta. Bola to praktická ukážka spojená s besedou o možnostiach zlepšenia zdravia a odstraňovaní negatívnych prvkov v živote človeka. P. Jana Majzlová hovorila o vlastných skúsenostiach s klientmi, ale odpovedala aj na konkrétne otázky účastníkov prezentácie.



Mária Suchá, tajomníčka ZO SZPP č.5 Sp.Vlachy

Činnosť Cirkevnej spojenej školy v 1. štvrtroku školského roka 2011/2012.

Úlohou modernej školy 21. storočia je poskytnúť žiakom nielen teoretické vedomosti v rámci jednotlivých predmetov, ale aj rozvíjať záujmy žiakov prostredníctvom krúžkov, súťaží a rôznych aktivít, ktoré prebiehajú v škole. Týmto má škola možnosť vychovávať žiakov, odovzdávať im kultúrne i duchovné dedičstvo v podobe zvyrazňovania všetkých ľudských a kresťanských hodnôt.

Deň úcty k starším



Už po druhýkrát škola zorganizovala v mesiaci október, ktorý je venovaný úcte k starším, dopoludnie pre starých rodičov. Žiaci sa predstavili scénkami, ľudovými piesňami a tancami. Starí rodičia zasa porozprávali o živote v minulosti.

Ďalšia časť stretnutia mala názov „tvorivé dielne“ s výstavkou prác, ale aj s praktickými ukážkami výroby masla s ochutnávkou, pletenia, háčkovania a vyšívania. S veľkým ohlasom a záujmom sa stretla ukážka tkania na pôvodných krosnách a výroba pekných darčkových predmetov z prútia a konárikov.

Podujatie prinieslo žiakom nové vedomosti, zážitky a radosť zo spoločného stretnutia. Svoju vďaku žiaci prejavili milými darčekom a vyslovili nádej, že o rok sa stretnú znova.

Celoslovenská súťaž „Nenápadní hrdinovia“

November je pre našu školu úspešným mesiacom, pretože už po druhýkrát získala zlaté pásmo v celoslovenskom kole súťaže „Nenápadní hrdinovia v zápase s komunizmom“. Žiačky Ivana Klapáčová, Lucia Šmihulová a Andrea Veličková spracovali osud človeka, ktorý v čase komunizmu bol nespravodlivo odsúdený a potrestaný.

Týmto nenápadným hrdinom bol obyvateľ Spišských Vlách Viliam Neupauer (1915 - 1999).

Pracoval ako obchodník. Po prechode frontu bol 21. 3. 1945 predvolaný na mestský úrad. Odtiaľ jeho kroky, pod zámienkou, že ide opravovať zničené mosty a cesty, smerovali do väzenia v Spišskom Podhradí, Levoči,



Prešove, kde bol odsúdený a presunutý do väzenia v Poľsku a do gulagov v Rusku.

Odchádzal z domu, kde zanechával 11 dňového syna a manželku. Podmienky vo väzeniach boli strašné, nedostatočná strava, hygiena, fyzické týranie. V jeho živote sa však udiali dva pamätné dni. 21. 3. 1947 počas práce spadol zo strechy na zem, kde ho v snehu nechali ležať strážnici až do ukončenia prác. Po tejto udalosti sa jeho stav prudko zhoršoval, no napriek tomu ho neuznali za chorého. Až keď schudol na 40 - 45 kg, previezli ho do novosibírskej nemocnice.

Bol už veľmi slabý a lekárka rozhodla o prevoze jeho tela do márnice s tým, že neprežije do rána. Keď ho išli odniesť do masového hrobu, prebral sa. To bol ten druhý pamätný deň. Bol nahý a na ruke mal krížik, vyrobený zo zubnej kefky, ktorý mu daroval maďarský spoluväzeň. Následne ho poslali na liečenie do Nemecka, presne v deň jeho narodenín. Trvalo dva roky, kým vybavil všetky dokumenty a mohol sa vrátiť domov. Medzičasom manželke oznámili, že zomrel.

Keď prišiel domov, jeho syn Vilko ho nespoznal. Obdivuhodné na tomto človekovi je to, že sa počas svojho života nikdy nestiažoval na to, čo zažil, nechoval v sebe nenávisť a s pokorou prijal všetko, čo mu Pán na jeho ceste života pripravil. Krížik, ktorý si našiel na ruke v márnici opatroval dlhé roky a pri dovŕšení dospelosti svojho vnuka Róberta mu ho venoval. Dnes Róbert pôsobí ako kňaz v Spišskej diecéze.

Žiačky tento príbeh spracovali na základe rukopisu a osobného svedectva pána Jaroslava Neupauera, syna nášho nenápadného hrdinu.

Odmenou boli tri nádherné dni, ktoré žiačky spolu s pani učiteľkami strávili v Bratislave, pod záštitou predsedníčky vlády SR pani Ivety Radičovej. Ubytované boli vo vládnom hoteli Bôrik, zúčastnili sa Dňa otvorených dverí v Národnej Rade SR, kde sa stretli s mnohými poslancami.



Program pokračoval návštevou vojenského bunkra na rakúskych hraniciach a predstavením v SND, ktoré bolo venované 22. výročiu nežnej revolúcie.

Žiačky odprezentovali svoju prácu na celoslovenskej študentskej konferencii, ktorá sa konala 18. 11. 2011 za prítomnosti významných osobností, ako sú F. Mikloško, A. Záborská, A. Shrolec, P. Šťastný, veľvyslanci krajín a iné osobnosti spoločenského života, Ústavu pamäti národa a médií.



Získali mnohé vecné ceny v podobe kníh, hokejového puku podpísaného Petrom Šťastným a exkurziou do Štrasburgu s možnosťou spoznať inštitúcie EÚ. Sú veľmi radi, že mohli predstaviť osud jedného nenápadného hrdinu zo Spišských Vlách širšej verejnosti. Vedia, že v meste je ich určite viac, a dúfajú, že aj v budúcom roku budú vhodným námetom pre celoslovenský projekt „Nenápadní hrdinovia“.

Mgr. Zuzana Kandrová

Základná škola Komenského 6

Začiatkom tohto školského roka naša Základná škola na Komenského ulici č.6 získala grant z Nadačného fondu VSE spravovaného Karpatskou nadáciou na revitalizáciu a elektronizáciu žiackej knižnice v priestoroch základnej školy. Zapojením do projektu sme chceli sprístupniť knihy všetkým žiakom, prispieť k rozvoju ich čitateľskej gramotnosti, doplniť umeleckú literatúru o nové knižné tituly, aby žiaci získali širší prehľad a možnosť lepšieho výberu ukážok na literárne súťaže, podporiť tvorivosť žiakov a propagovať krásu písaného textu. Súčasťou projektu okrem zariadenia nových priestorov pre žiacku knižnicu, jej elektronizácie a doplnenia knižných titulov boli aj sprievodné akcie:

- slávnostné otvorenie žiackej knižnice za účasti pána primátora, vedúcej školského úradu, vedenia školy a žiakov, na ktorom pásku prestrihol pán primátor Ľubomír Fifik;
 - týždenné štafetové hlasné čítanie tried 2. - 9. ročníka v priestoroch novej knižnice;
 - hlasné čítanie jedného knižného titulu v triedach, keď prvákom boli čítať deviataci;
 - súťaž o „Naj-knihu“ = najväčšiu, najťažšiu, najstaršiu, najmenšiu, najkrajšie ilustrovanú..., spojenú s prehliadkou týchto kníh, kde najstaršou knihou sa stala Biblia z roku 1885;
 - beseda o vzniku knihy, ktorú vhodne doplnila pani učiteľka Mgr. Milada Maťašová ako spoluautorka učebnice Fyzika pre 6. ročník;
 - literárna súťaž o napísanie vlastného príbehu / rozprávky v rómskom jazyku;
 - súťaž vo vytvorení najkrajších projektov na tému Vývoj a vznik knihy;
 - literárny karneval rozprávkových bytostí s účasťou rodičov a starých rodičov v priestoroch žiackej knižnice.
- Časť prostriedkov čerpala škola z grantu, piatimi percentami sa mala podieľať na projekte z vlastných zdrojov. Tu patrí veľké poďakovanie vedeniu školy, ktoré rozhodlo obohatiť a zabezpečiť žiacku knižnicu ďalšími novými titulmi v omnoho - omnoho širšom rozsahu. Takto žiacka knižnica získala 20 rovnakých kníh pre každý ročník a čítanie môže prebiehať priamo na hodinách. Taktiež ďakujeme Karpatskej nadácii za poskytnutý grant, vďaka ktorému sme mohli celý projekt zrealizovať. Novej žiackej knižnici želáme veľa dobrých čitateľov a všetkým žiakom veľa krásnych zážitkov z čítania.

Na záver ukážka rómskeho príbehu Dávida Horvátha, ktorý získal 1. miesto: „Keď som mal 6 rokov, zomrela mi mama. Bol som ešte malý chlapec a keď som plakal, otec mi hovoril, že je v nemocnici. Keď som sa dopočul, že mama je už mesiac v hrobe, bolo to pre mňa strašné. Otec sa nevedel o nás postarať a keď sa to dozvedela najstaršia sestra, zobrala nás k sebe. Ďakujem sestre, že nás má rada ako vlastných. ... Deti, poslúchajte rodičov, lebo rodičia sú veľmi dobrí a aby aj oni videli, že majú dobré deti.“

Mgr. Darina Dzurilová



Mesiace úcty k starším

Možno niekomu závaňa táto veta viac nedávnou minulosťou ako prítomnosťou, ale učitelia na I. stupni spolu s deťmi si povedali - Prečo nie ? Prečo nevzdať úctu tým, ktorých zdobí strieborná šedina a vráska skúsenosti života. Prečo sa nepoďakovať aj za veci a chvíle tak každodenne samozrejme strávené s našimi staršími príbuznými, ktorí majú k nám tak blízko. Prečo to nepovedať nahlas a tým aj vyjadriť ich nenahraditeľné miesto a poslanie v živote ich detí a aj vnúčat.

Napadlo nás to, keď vidíme takmer denne ako starostlivé babičky a aj dedkovia nosia si za rúčky svoje vnúčatká do školy. Ako starostliví starí rodičia spolupracujú aj so školou, aj ako pomáhajú pri písaní úloh a pod. Tak deti na I. stupni ZŠ, Ul Komenského 6, pozvali, každá trieda osobitne, do školy na návštevu svojich starých rodičov. Pozvania prebiehali rôzne, tak ako si to jednotlivé kolektívy tried pripravili. Najdrobnejší prváci sa pravdaže pochválili poznaním prvých písmen. Druháci pripomenuli ľudovým spevom a tancom svojim blízkym ako sa zabávali, keď boli deťmi oni. Tretiaci dokumentovali návrat do detstva starých rodičov rôznymi výrobkami, hračkami, odevom či výšivkami. Štvrtáci si zas pochutnali aj na jedlách svojich starých mám.

Každopádne všetky posedenia boli veľmi príjemné a emočné a hlavne také, ktorými sme chceli povedať, že nezabúdame aj na rodičov našich rodičov, lebo aj vďaka nim sa môžeme dnes tešiť zo slnečných lúčov všedného dňa.

PaedDr. Zlatica Kožárová



Dňa 24.10.2011 žiaci našej 6.B triedy počas výtvarnej výchovy s triednou pani učiteľkou Dzurilovou vytvorili kytice ruží z javorových listov a darovali ich náhodným starším ľuďom pri príležitosti Mesiaca úcty k starším. Bol to príjemný pocit.

Nikola Mikulová 6.B



BEZPEČNE DO ŠKOLY - náš prvý podporený projekt

„Keď zalievaš kvety, zalievaj korene. Keď učíš človeka, hovor mu k srdcu“

hovorí čínske príslovie, a pretože každoročné policajné štatistiky poukazujú na to, že chodci patria medzi najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky, rozhodli sme venovať viac pozornosti dopravnej výchove vo výchovno-vzdelávacom procese žiakov Spojenej školy internátnej v Spišských Vlachoch. S finančnou podporou Nadácie VÚB a ich zamestnancov sa nám podarilo na školskom dvore vytvoriť malé dopravné ihrisko, na ktorom si žiaci prakticky precvičujú bezpečnú jazdu na bicykloch, poznávajú význam dopravných značiek, učia sa správať na ceste tak, aby neohrozili svoje zdravie a zdravie iných. Navštívili sme tiež dopravné ihrisko v Spišskej Novej Vsi, kde žiaci museli správne reagovať na svetelnú signalizáciu a dodržiavať dopravné predpisy. Pri prehliadke mesta si nadobudnuté skúsenosti precvičovali aj reálne na svetelných križovatkách. V teoretickej príprave sme nezabudli ani na zdravotnú výchovu a poskytnutie prvej pomoci, privolanie lekára a príslušníkov polície.

Za pomoci celého pedagogického zboru sme sa snažili, aby naši žiaci vedeli správne riešiť dopravné situácie, na ceste do školy boli opatrnejší, pri hrách sa správali rozvážnejšie.

Projekt „Bezpečne do školy“ naučil žiakov základné pravidlá cestnej premávky nenásilne, hravo, aktívne a zaujímavo.



PaedDr. Silvia Slovinská, autorka





Spojená škola internátna Spišské Vlachy

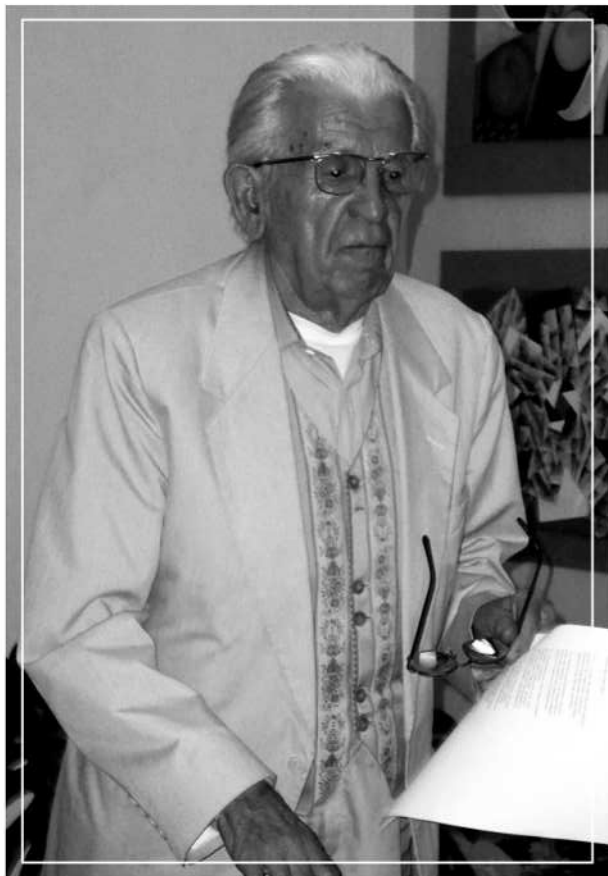
Projekt zameraný na odbúravanie bariér medzi ľuďmi vypracovala p. Mgr. Slávka Jánošíková spolu so svojimi kolegynami a Nadácia Orange ho finančným darom podporila. Náš druhý podporený projekt s názvom "Kde bolo, tam bolo..." v rámci grantového programu: Kultúra bez bariér, sa realizoval aj za pomoci talentovaných žiakov Základnej cirkevnej školy sv. Jána Krstiteľa. Žiaci so stredným stupňom mentálnej retardácie s kombinovaným postihnutím dokazali, že umenie je pre všetkých. Podarilo sa im nacvičiť a aj odprezentovať divadelné predstavenie pre žiakov tunajších škôl i susedných špeciálnych škôl. Tak prekročili brány školy i nášho mesta, a to ich čiastočne integrovalo do kolektívu intaktných žiakov. S divadelným predstavením sa deti predstavili aj v meste Krompachy, a obciach Richnava a Markušovce. Vytýčené ciele projektu sa nám podarilo realizovať vďaka tímovej práci takmer všetkých pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy a množstva dobrovoľníkov, nenáročujúcich si na honorár.

Naše poďakovanie patrí aj učiteľom CZUŠ a žiakom, ktorí sa podieľali na tomto projekte hudobným doprovodom. Ďakujeme pani zástupkyni CZUŠ Spišské Vlachy, p. Jaroslave Forgáčovej za jej ústretovosť, kreativitu a flexibilitu pri našej spolupráci. Ďalej žiakom CZUŠ Spišské Vlachy Martine Tobisovej, Ivane Nižnianskej, Márii Dzurillovej, Lucii Klockovej, Natálii Rybárovej, Annemárii Kandrovej, Laure Bašistovej. Osobitné poďakovanie patrí p. riaditeľke. SŠI Spišské Vlachy, Mgr. Monike Koperdákovej za jej veľkú osobnú angažovanosť pri realizácii tohto projektu a podporu realizovaných aktivít.

Mgr. Slávka Jánošíková, koordinátorka projektu



PhDr. Ján Olejník, CSc., čestný občan Mesta Spišské Vlachy



*10.5.1921
Etnograf, muzeológ

Narodil sa v Spišských Vlachoch, kde prežil detstvo a získal základné vzdelanie. V rokoch 1936-1941 absolvoval štúdium na Učiteľskom ústave v Spišskej Novej Vsi, 1941-1954 sa venoval učiteľskému povolaniu. 1954-1958 bol vedúci odboru kultúry pri Mestskom národnom výbore Vysoké Tatry, 1.7. 1958 nastúpil do funkcie etnografa Múzea Tatranského národného parku v Tatranskej Lomnici, kde zotrval až odchodu svojho dôchodku. V rokoch 1956-1961 absolvoval štúdium na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe, získal diplom promovaneho etnografa, akademický titul doktor, v roku 1968 získal vedeckú hodnosť kandidáta historických vied na Univerzite J.E.Purkyně v Brne. Vo svojej vedecko-výskumnej práci sa orientoval na duchovnú kultúru podtatranského ľudu a na etnosociológiu. Spolupracoval s rozhlasom, televíziou, podieľal sa na tvorbe scenárov výstav rôznych expozícií. Je autorom vyše 50 vedeckých štúdií, 600 populárnych článkov, 500 prednášok a inštruktáží, autor monografie „Ľud pod Tatrami“. Martin 1978. Od roku 1960 bol Členom Medzinárodnej komisie pre výskum kultúry ľudu v Karpatoch a na Balkáne, člen Societe Internationale d Ethnologie die Folklore v Lunde (Švédsko), Nordic Institut of Folklore v Turku

(Fínsko), Nationale Geographic Society vo Washingtone (USA), Gesellschaft fur Vor und Fruhgeschichte v Bone (SRN).

Pri príležitosti 768. výročia prvej písomnej zmienky o meste mu bolo na slávnostnom zasadnutí mestského zastupiteľstva dňa 24.06.2011 odovzdaný titul čestného občianstva mesta Spišské Vlachy. Pri tejto slávnostnej príležitosti predniesol báseň, ktorú venoval svojmu rodnému mestu Spišské Vlachy v spišskom nárečí.

Svatý Ján, svatý Ján....

Ozdaj ce svatý Ján sam Pán Boh maľoval
ket na tvojo lička farby nešanoval
Neľem to Pán Boh sám i Panna Mária
šumný je svatý Ján jak totá ľelija

Vo vlaským koscele bliščace kamene
majú tam patróna co še šumne šmeje
Svatý Ján patron náš opatruj Vlašanoh
a ket še ci zasce ta i Krompašanoch

Ta i Podradžanoch z Drevenika Veľbach
poradnih Cigánoch
Ochraň vlaský hotár, poľo, lesy, vody
žeby zme kolo Vláh mali vse úrody
A v Žehrici vodu vse ľem kryštáľovú
a v brehoch utrimaj vodu Hornadovú

Ochraňuj za Huru Vlašanom ich chaty
bo ne každý chatár za Huru bohatý
Za Huru už roky kaplička malenká
a pod ňu jak kryštáľ čistučka studzenka

Kedyš na Oktábu procesija išla z mesta
i ket bula horúčava, zaprášená cesta
Vlašane hegešu bars pobožné buľi,
Boha milovali, hrešic sce nečuli.

Voda Hornadová ket še z brehoch čišne
potom še bešneje až dolu pri Myšle
Vo Vlahoch na mesce šumný ratuš majú
v nim mesické ablegaci često še shadzajú

A vlaský primátor neveľký, nemalý
šedzi na pripecku grule sebe varí
jedno sebe varí druhé sebe peče
a trece smačne je až mu z ustoh ceče

Vykončil on fondy na opravu mesta
vo Vlahoch nebudze zablacená cesta
Po asfalce, po betone v ulicoh mesických
tak jak še korzuje po samých košických.

Vlašani, Vlašani či ste Taliani?
Abo sce Flanderci dakus i Germani
Mali sce burgeroch, majstroch iparošoch
roľníkoch, skleparoch ajik napsamošoch.

Keľo reči znali? Špisky rečovali
nemecky, maďarsky še tjež dohvaraľi
v sobotu na šabes bulo sluchac jidiš
učených Vlašanoch hockedy aj ingliš.

Vlašani ,Vlašani čarná žem pod Vami
bulo by ju s pluhom zorac vyrovnac s bránami
puščic še gazdovac remeslá obnovic
a ne do Angľiji na bohatých robic

Slovenské Dehape vyndze na čudaky
a nigdaj nezrobí dajaké zazraky
Kedyš tu Zavilla začinal s fabriku
mohli mac Vlašani doma Ameriku

Kamená fabrika kolo štacijonu
robila reklamu Vlachom, regionu
Furmani vozili kvadre z drevenika
trašli še oblaky okolo šrublika

Kone štajerčaky pýcha spod Braniska
jak keby to buľi rovno až zo Štýrska.
Buľi časy boli mašiny hučeli
ket tu popdVjerpuš zbešneto leceli

Študenti do školy hore do Iglova
robotníci zaš do Krompách jak fabrika nová
mesto žilo jak v pčolniku na ramikoch pčoly
lem Cigáni z Drevenika neišli do školy

Rok za rokom miňali še my rošli jak z vody
malý jak džuk som bul, hodzil do ovody
Laura nény učiteľka lem po špisky znala
fio znal i po inakši tak še dohvarala.

Ovoda, ovoda a v nej ja Janiček
s bratami a šestru malý Olejníček
Roky odleceli jak na eropláne
dalo by še šicko opisac v románe

Jak od na rodzeňa do dzevedzešatky
je život každého kuščičko prikrátky
A moj bul bars krátky mal som veľké plány
a to som bul hlapec volali me Jani.

Ale co som mohol ta šicko porobil
ducha som umocnil nič nenahanobil
Lásku som rozdával bo inšo som nemal
hockedy som še sám lásky nedečkal

Ostala mi jedná moj poklad predrahý
mojo mesto rodné, našo Špiské Vlachy
A v nim koscel šumný v nim kerstedelnica
na fťorý je pyšná i špiská stolica

A v mesce Vlašani terajše meščani
burgere vymreli odešli s časami
Mesto še pekneje z večera do rána
šak še ozdaj patrí má patrona Jána

Milé ablegaci s primátorom vedno
buce vy s patronom v robore zajedno
Nech Ján svatý Ježišov Kerstiteľ
budze mám v roboce dobrý pán učiteľ,,

PhDr. Ján Olejník, CSc., autor básne



Z histórie Mestskej knižnice

pokračovanie z minulého čísla

1970 - 2.-3. júla sa uskutočnilo v Ústi nad Labem celoštátne vyhodnotenie súťaže "Budujeme vzornú ľudovú knižnicu", kde prevzala p. Balogová osobne čestné uznanie Ministerstva kultúry SSR" z rúk námestníka ministra kultúry dr. J. Mravíka. V tomto roku nastúpila ako knihovníčka p. Alžbeta Kleščová. Knižnica začala plniť funkciu strediskovej knižnice, ktorej patrilo 6 knižníc: Bystrany, Olčava, Olšavka, Slatvina, Vojkovce a Žehra.

1972 - spisovateľky Darina Harmanová a Božena Mačingová prijali pozvanie na besedu s čitateľmi knižnice. Odišla p. Alžbeta Kleščová a na jej miesto nastúpila p. Anna Porembová.

1973 - 25. apríla prišiel na besedu spišskovlašský rodák žijúci v Košiciach pán Ján Štiavnický. 13.-15. júna v Komárne dostala knižnica titul "Vzorná ľudová knižnica".

1974 - došlo k personálnym zmenám. Odišla p. Porembová a na jej miesto nastúpila p. Katarína Gumanová. Koncom roka knižnica dostala ďalšie priestory po Semenárskom štátnom majetku v tej istej budove.

1977 - 28. októbra Rada okresného národného výboru v Spišskej Novej Vsi udelila Čestné uznanie za rozvoj socialistickej kultúry v okrese.

1979 - od 1. januára prešla knižnica pod Miestne kultúrne stredisko Spišské Vlachy, čím stratila právnu subjektivitu. Obhájila titul "Vzorná ľudová knižnica" a Ministerstvo kultúry jej prepožičalo tento titul na ďalších päť rokov. Dekrét podpísal 9. mája 1980 minister kultúry SSR Miroslav Válek. Pribudli ďalšie tri pobočky: Spišský Hrušov, Jamník a Odorín.

1981 - od 15. januára začala v knižnici pracovať na polovičný úväzok p. Oľga Labancová. Došlo k zmene v systéme dopĺňovania, ktoré zabezpečovala okresná knižnica. Nákup kníh sa uskutočňoval prostredníctvom strediskovej knižnice. Odbor kultúry ONV v Spišskej Novej Vsi udelil p. Eve Balogovej "Pochvalné uznanie".

1982 - z fondu bola vyradená prohibítivná literatúra autorov Karvaša, Tatarku, Ponickéj, Blažkovej, Pasternaka, Solženicyna...

1983 - 31. augusta opäť došlo ku kádrovej zmene, pretože pracovný pomer ukončila p. Oľga Labancová a na jej miesto nastúpila p. Mária Haniščáková.

1986 - knihovníčke p. Kataríne Gumanovej na Dňoch kultúry udelili "Pochvalné uznanie" za pracovné výsledky v oblasti kultúrnej a osvetovej činnosti.

pokračovanie na budúce

Júlia Balogová, pracovníčka mestskej knižnice

Zo života školy.....



.....aby bola voda čistá, vonku dunel iba hrom,
aby naša dobrá škola bola mladý, plodný strom.

Dovoľte, aby som vám predstavila našu Základnú školu na ulici SNP 13 v Spišských Vlachoch. Logo našej školy charakterizujú tri prvky: dom, kvietok a koleso. Dom - je budova našej školy, kde sa môžu žiaci vzdelávať, pracovať a tvoriť. Je zároveň symbolom ich domova, kam sa vracajú po vyučovaní. Kvietok - symbol rozkvitnutej lúky a prírody Dreveníka, odkiaľ deti pochádzajú. Je tiež znakom ochrany prírody. Koleso - je prevzaté z rómskej vlajky. Charakterizuje našich žiakov a je symbolom ich kočovného života.

Našu školu navštevujú žiaci z prímestskej časti Dobrá Vôľa a osady Žehra. Škola je umiestnená v budove bývalej opatrovne, ktorá bola postavená v roku 1913. Počas dlhých rokov sa menil nielen charakter školy, ale aj zloženie žiakov. S pribúdajúcim počtom žiakov bolo nutné riešiť nedostatok priestorov. Preto v roku 1982 bola vykonaná prístavba, pričom škola získala 4 triedy a miestnosť na cvičenie. Ďalšia budova pribudla na školskom dvore v roku 1988. Bola v nej jedáleň. Dnes je v tejto budove trieda a knižnica. V posledných rokoch budova školy prešla rozsiahlou rekonštrukciou. Staré, drevené okná nahradili plastové. Zachoval sa pri tom ráz pôvodných okien. Pribudlo ústredné kúrenie, zateplila sa časť budovy a škola z vonku dostala nový šat. Je veľa plánov, ktoré chce pani riaditeľka Korfantová premeniť na skutočnosť, no všetko závisí od finančných možností.

Z dôvodu nárastu počtu detí v osade Dreveník bola postavená nová budova školy priamo v osade s kapacitou 5 tried. Ak Vám chceme predstaviť v číslach, bude to nasledovne: Riaditeľkou školy je Mgr. Janka Korfantová. V školskom roku 2011/2012 máme 245 žiakov v 14 triedach, všetci sú z Dobrej Vôle a Žehry. Na škole pôsobí 15 pedagogických zamestnancov, 2 asistenti učiteľa a 5 nepedagogických zamestnancov. Máme troch externých učiteľov náboženskej výchovy.

Naši žiaci sa pravidelne zapájajú do medzinárodných výtvarných súťaží, kde sme získali úspešné umiestnenia. V minulom školskom roku bol v škole realizovaný projekt „Rozprávková škola“. Veľmi tvorivá a rôznorodá je aj činnosť v rôznych záujmových útvaroch pod vedením učiteľov. No a čo baví našich žiakov najviac? Samozrejme, ako všetky deti, vyučovanie v informatickej učebni. Práca na počítačoch je pre nich nielen vyučovaním, ale aj zábavou. Je na škodu vecí, že máme len jednu triedu informatiky. Škola vo svojej výchovnej práci spolupracuje s ostatnými školami v meste, hlavne so Základnou školou na ulici Komenského 6 v Spišských Vlachoch.

Čo dodať: Naša práca je ťažká, ale krásna!

Mgr. Marta Lesňáková

OKIENKO LEKÁRA Alzheimerova choroba

Alzheimerova choroba je progresívne degeneratívne ochorenie, pri ktorom odumierajú nervové bunky v mozgu a ubúda mozgová hmota. Alzheimerova choroba je najčastejšou formou demencií /ochorení prejavujúcich sa mentálnymi poruchami/, ktoré v priebehu niekoľkých rokov vedú k postupnému zhoršovaniu mentálnych, intelektových a osobnostných schopností postihnutých.

Príčiny ochorenia sú nejasné:

- genetické vplyvy spôsobujú ukladanie plakov v dôsledku porúch tvorby špeciálnej bielkoviny
- nedostatok neurotransmiteru acetylcholínu, ktorý je nevyhnutný na normálnu funkciu mozgových buniek

Príznaky:

- zhoršovanie až strata pamäti, hlavne krátkodobej
- podráždenosť, agitovanosť, nepokoj, neschopnosť poznávať známe osoby, dokonca aj priateľov, rodinu
- nedostatočná pohybová koordinácia
- pokles mentálnych schopností
- porucha spánku
- poruchy nálady až depresie
- inkontinencia /pomočovanie/
- zápcha, neskôr strata schopnosti vykonávať bežné aktivity denného života

Štádiá:

1. Zhoršenie krátkodobej pamäti, prechodne časová a priestorová dezorientácia, strata iniciatívy a pribojnosti, ťažké hľadanie slov
2. Významné výpadky pamäti, strata schopnosti učenia, chápania, používania bežných vecí dennej spotreby
3. Zásadné kognitívne poruchy, ťažkosti pri prijímaní potravy, obliekaní, chôdzi a nakoniec zaľahnutie na lôžku.

Je veľa ľudí, u ktorých sa porucha pamäti pripisuje veku a starnutiu, pritom to tak nemusí byť. Diagnostikou a liečbou Alzheimerovej choroby sa zaoberajú neurológia a psychiatria.

Ak máte o sebe, alebo o svojich blízkych v tomto smere pochybnosti, objednajte sa na neurologické, alebo psychiatrické odborné vyšetrenie, kde sa vaše pochybnosti objasnia.

MUDr. Smiková Renáta, neurológ

Vážení priatelia,

Ako vždy ku koncu roka dochádza k hodnoteniu svojej činnosti, tak aj my lukostrelci hodnotíme výsledky nášho snaženia a tréningov. Lukostrelecký rok začína však niekedy na jeseň, pretože sa začínajú halové súťaže. No my sme začali až 15.1.2011 na Medzinárodných halových pretekoch vo Viničnom (okres Pezinok), kde Tomáš Michlík zvíťazil vo svojej kategórii. Ďalej to boli preteky v Liptovskom Mikuláši (29.1.2011 1. miesto) a Kežmarku (5.2.2011 2. miesto). Opäť Viničné (12.2.2011 2. miesto), Petržalka (27.2.2011 2. miesto). 12.-13.3.2011 sa uskutočnili Majstrovstvá SR v halových pretekoch vo Viničnom, kde Tomáš Michlík získal 2. miesto, Peter Michlík 3. miesto a Peter Michlík v súťaži družstiev 1.miesto, kde štartoval v družstve Liptovského Mikuláša.

Po halových súťažiach sme sa zúčastnili aj Česko-slovensko-poľského pohára v 3D lukostreľbe (imitácia lovu a streľba na makety zvierat v životnej veľkosti) 23.4.2011 v Divíne (okres Lučenec), kde Tomáš Michlík obsadil 1. miesto, 7.5.2011 v Hodoníne (Česká republika), kde Tomáš Michlík obsadil opäť 1. miesto, Peter Michlík 2. miesto, 14.5.2011 Jaworze (Poľsko), Tomáš Michlík 1. miesto, Peter Michlík 3. miesto, 28.5.2011 Kollárovo (okres Nové Zámky) Tomáš Michlík 1. miesto, Peter Michlík 2. miesto, 11.6.2011 Podhradní Lhota (Česká republika) Tomáš Michlík 1.miesto, Peter Michlík 4.miesto. Finále 3D pohára sa uskutočnilo v Rimavskej Sobote 8.10.2011, kde Tomáš Michlík získal 1.miesto, Peter Michlík 3.miesto a Tomáš Michlík sa stal víťazom v kategórii HU kadet a teda majstrom Slovenska 3D.

V roku 2011 sa taktiež konali súťaže FITA, teda terčovej lukostreľby, na ktorej sme dosiahli nasledujúce výsledky:

Kežmarok 18.-19.6.2011 Peter Michlík 3.miesto, Liptovský Mikuláš 23.-24.7.2011 Tomáš Michlík 1.miesto, Nitra Veľké Zálužie 13.-14.8.2011 Tomáš Michlík 1.miesto.

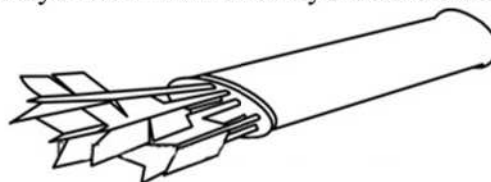
Dňa 3.-4.9.2011 sa vo Viničnom (okres Pezinok) konali Majstrovstvá SR v terčovej lukostreľbe, kde Tomáš Michlík získal 1.miesto a Peter Michlík tiež 1.miesto a teda sme sa stali Majstrami Slovenska v kategórii kladkový luk junior a holý luk muži.

Na konci sezóny sú ešte tradične terénne preteky v Kežmarku a Majstrovská SR v terénnej FITE (17.9. a 23.9.2011), kde Tomáš Michlík zvíťazil a Peter Michlík získal 3.miesto.

Ako vidno z týchto výsledkov, lukostrelci zo Spišských Vlách sa už napevno zapísali do histórie slovenskej lukostreľby. No tieto úspechy by sme nemohli dosiahnuť nebyť podpory našej rodiny a nášho hlavného sponzora Zlievárne SEZ a.s. Krompachy a tiež primátora mesta Spišské Vlachy. Veríme, že aj na budúci rok budeme môcť reprezentovať naše mesto a náš krásny Spiš, ukázať že aj my to vieme. No všetko záleží na financiách. Dúfam, že týmto článkom oslovím aj iných sponzorov, aby sme mohli aj v budúcej sezóne dôstojne obhájiť naše víťazstvá.

Zároveň pozývam aj ďalších záujemcov o lukostreľbu na tréningy, ktoré sa konajú v Základnej škole, Komenského 6 v Spišských Vlachoch každú **nedeľu od 14.00 hod.**

Viac informácií získate na www.archery3d.sk a www.archerysvk.sk a na internetovej stránke mesta: www.spisskevlachy.sk.



Peter Michlík



Aktivity najmladších futbalistov a futbalistiek

Futbalové krúžky najmladších futbalistov a dievčat v CVČ pri základnej škole Komenského 6 začali pracovať v šk.roku 2011/2012 v septembri. Do krúžku najmladších futbalistov sa prihlásilo 25 žiakov prípravkárov, ročníky 1.-5. ZŠ. V krúžku dievčat umeniu futbalovej hry sa učí 12 dievčat, 7.-9.ročník ZŠ. Popri tréningoch, 2-3 krát v týždni, organizujeme futbalové turnaje 1 až 2 krát mesačne, čo je pre začínajúcich futbalistov dobrá motivácia na vyskúšanie svojich futbalových schopností. Turnajové zápasy sa hrajú 3x 15 minút každá kategória, v lete na multifunkčných ihriskách, v zime v telocvični. Systém hry tvorí brankár a 4 až 5 hráčov v poli. Za obdobie september až november odohrali chlapci 4 a dievčatá 3 futbalové turnaje. Súpermi im boli rovesníci z Mníška n/H. 2 krát, Sp.Hrhov a Jamník. Dosiahnuté výsledky:

Žiaci 1.-3.ročník

Sp.Vlachy-Mníšek n/H.	0:1	
Mníšek n/H.- Sp.Vlachy	1:3	góly D.Kočiš, M.Kožár, E.Gončár
Sp.Vlachy-Sp.Hrhov	4:3	góly E.Gončár 2, D.Kočiš, M.Kožár
Sp.Vlachy-Jamník	3:3	góly E.Gončár 2, M.Kožár

Žiaci 4.-5.ročník

Sp.Vlachy-Mníšek n/H.	0:4	
Mníšek n/H.-Sp.Vlachy	6:3	góly Ľ.Garančovský 2, E.Podracký
Sp.Vlachy-Sp.Hrhov	3:1	góly Ľ.Garančovský, A.Kandra, M.Legát
Sp.Vlachy-Jamník	0:3	

Dievčatá

Sp.Vlachy-Mníšek n/H.	11:1	góly S.Gáborová 4, S.Pavliková 3, A.Bečkerová 2, D.Pentráková, T.Pavliková po 1
Mníšek n/H.-Sp.Vlachy	5:21	góly S.Gáborová 10, T.Jureková 5, D.Pentráková 3, P.Labancová 2
Sp.Hrhov-Sp.Vlachy	1:19	góly, S.Gáborová 6, S.Pavliková 6, T.Baluchová 2, T.Jureková 2, D.Pentráková 2, T.Pavliková 1

Dievčatá zvíťazili vo všetkých turnajových dueloch s výrazným rozdielom. Najlepšie strelkyne S.Gáborová 20 gólov, S.Pavliková 9, T.Jureková 7, najviac na góly prihrávali T.Jureková, T.Pavliková a P.Labancová. U najmladších futbalistov bola úspešnejšia kategória 1.-3.ročník s výsledkom 2 výhry, 1 remíza, 1 prehra. Najúspešnejšími strelcami sú E.Gončár 5, M.Kožár 3 a D.Kočiš 2 góly, najlepší nahrávač D.Kočiš. Futbalistom v kategórii 4.-5.ročník sa tentoraz nie veľmi darilo, lebo zvíťazili iba raz. Najviac gólov vsietil Ľ.Garančovský a najlepší ako nahrávač A.Kandra. Ďalšie stretnutia budú s futbalistami zo Smižian, Sp.Podhradia, Krompách. Dievčatá sa stretnú so zdatným súperom zo Sp.N.Vsi.

Tréner Ing. Eugen Pavlík



Na foto v prílohe sú dievčatá i chlapci na turnaji v Mníšku n/H.: v popredí zľava J.Pavlik, E.Bekeš, A.Baloga, za nimi v podrepe J.Kaliský, P.Mrúz, M.Kovalčík, D.Korabský, D.Kočiš, K.Mihaľák, E.Gončár, M.Kožár, uprostred Ľ.Garančovský, M.Pavlik, P.Ogurčák, S.Plačko, A.Kandra, E.Podracký, horný rad tréner Ing.E.Pavlik, D.Čurillová, S.Gáborová, D.Pentráková, T.Pavliková, P.Labancová, A.Bečkerová, T.Jureková, R.Podraná.

Činnosť miestnej organizácie Jednoty dôchodcov.

Jedno múdre príslovie hovorí: „Koniec dobrý, všetko dobré.“ Takto by sme mohli hodnotiť aj našu činnosť v záverečných mesiacoch r. 2011.

- **Mesiac október - „mesiac úcty k starším“**. Zorganizovali sme stretnutie dôchodcov v reštauračnom zariadení Zlatý klas. Príhovor primátora Mesta Spišské Vlachy Ľubomíra Fifika bol pre nás milým povzbudením do ďalších rokov jesene života. Našu prácu s úctou kladne hodnotil a vyjadril spokojnosť nad aktivitou našich členov. Spestrením stretnutia bolo milé vystúpenie detí z MŠ. Na znak úcty, každý dôchodca bol obdarovaný kvetom, ktorý deti za pomoci učiteliek zhotovili.

- **Mesiac november** - naša aktivita vzrástla, čoho dôkazom je účasť na podujatí „**Rozprávkové predpoludnie**“, kde víťazí dobro nad zlom. Bola prezentovaná tvorba spisovateľa, zberateľa Pavla Dobšínskeho a básnika Milana Rúfusa, ktorí sú nesmiernym bohatstvom slovenskej kultúry. Podujatie zorganizovala MO JDS Krompachy, v rámci okresu boli zastúpené všetky organizácie JDS, kde predsedom OO JDS je Ing. Dula Ladislav. Podporiť nás prišli zástupcovia Mesta Krompachy spolu s primátorkou Ing. Ivetou Rušinovou, ktorá nás srdečne privítala a popriala zdarný priebeh nášmu podujatiu.

Najväčší ohlas u našich členov mala akcia „**Deň plný zábavy a tradícií**“, ktorú usporiadalo MESTO Spišské Vlachy pod záštitou primátora mesta Ľubomíra Fifika. Spolu s organizačným výborom sme zorganizovali Katarínsku zábavu v Kultúrnom dome, kde nechýbal hodnotný kultúrny program, ktorý predviedli: deti z MŠ, Detský folklórny súbor RADOST pri centre voľného času ZŠ Komenského 6 Spišské Vlachy, zo susednej obce Vojkovce skupina pod názvom Kersciňare. Členovia tejto skupiny nám svojím skvelým vystúpením priblížili tradície a zvyky našich starých rodičov.

Nečakane ožili v nás spomienky na svojich vlastných a pospomínali sme si ako sa žilo. Aj keď niekedy nebolo dať čo do úst, naši starí rodičia sa vedeli zabaviť, zaspievať si a vytvárali sa kladné vzťahy navzájom. Dnes už taká spolupatričnosť chýba. Touto cestou vyslovujeme „veľké ďakujem“ primátorovi mesta Ľubomírovi Fifikovi, že nám poskytol priestor pre toto skvelé podujatie. Zaisťil hlavného sponzora VEPOS AUTOCENTRUM s.r.o. Levoča. O zabíjačkové hody sa postarala Reštaurácia Zlatý klas, iniciátorom ktorej bol pán Stanislav Želinský. O zábavu sa postaral DJ Bendik zo Spišského Hrušova, kde odzneli skvelé ľudové piesne do tanca a na počúvanie zahrli ľudové skupiny Hvizdošovci z Krompách a Gregovci zo Spišských Vlách.

Ďakujeme aj našim skvelým sponzorom zo Spišských Vlách, ktorí nám s ochotou prispeli do TOMBOLY, ktorá bola vyvrcholením a spestrením celého večera. Našli sa ochotní sponzori aj z Krompách a Spišskej Novej Vsi.

Na podujatí „Deň plný zábavy a tradícií“ sa spoločne podieľali: Miestna skupina SČK a ZO SLOV. Zväzu zdravotne postihnutých pod vedením predsedníčky p. Evy Hovancovej spolu s organizačným výborom. Organizácie JDS a KD pod vedením predsedníčky p. Marty Greňovej spolu s organizačným výborom. V neposlednej miere sa na zdarnom priebehu podieľala Bc. Valéria Bašistová, pracovníčka sekretariátu primátora mesta Sp. Vlachy.

Do ďalších dní si navzájom prajeme veľa tvorivých síl a nápadov, hlavne pevné zdravie, aby sme v ďalšom roku naše smelé ciele zvládli ku spokojnosti nás všetkých.

Anna Tomašková, za JDS a KD Sp. Vlachy





Vianočné recepty



Vianočný čas si spájame s dobrotami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou štedrovečerného stola. Či je to už klasická kapustnica, vianočný kapor či filé, nesmie chýbať ani vianočné pečivo a koláče. A čo tak prekvapiť svoju rodinu darčekom vo forme nových vôní a chutí počas Vianoc? Stačí si len vybrať a vyskúšať!

Vianočná kapustnica

Suroviny:

400 g kyslej kapusty, 4 g sušených húb, 20 g údenej slaniny, 150 g domácej klobásy, masť, cibuľa, cesnak, mletú červenú papriku, mleté čierne korenie, soľ, hladkú múku, rascu, 12 %-nú smotanu, vodu.

Postup:

Umytú kapustu varíme s hubami do polomäčka. Zahustíme paprikovo-cibuľovou zápražkou, dobre prevaríme, pridáme rascu, pokrájanú domácu klobásu, vyškvařenú slaninu, prevaríme, dochutíme soľou, korením a cesnakom. Pri podávaní do každej porcie pridáme polievkovú lyžicu smotany.

Vianočné medovníčky

Suroviny:

200 g masla, 500 g medu, 250 g krupicového cukru, 1 balíček medovníkového korenia, 15 g kakaového prášku, 1200 g hladkej múky, 1 balíček prášku do pečiva, štipka soli, 2 vajcia, na polevu 2 bielka, 300 g práškového cukru, červené, žlté, modré potravinárske farbivo, maslo na vymastenie plechu

Postup:

Maslo, med, cukor, medovníkové korenie a kakao vložíme do hrnca, pri miernej teplote za stáleho miešania privedieme do varu a necháme vychladnúť. Múku s práškom do pečiva preosejeme, pridáme soľ, vajcia a zmiešame s medovou masou. Najprv všetko dobre zamiešame varechou, potom na pomúčenej doske vypracujeme na hladké cesto. Vytvarujeme bochník, zabalíme do alobalu a necháme cez noc odpočívať. Plech vymastíme maslom. Cesto rozvalkáme na pomúčenej doske na hrúbku 4 mm, vykrajujeme rôzne tvary a pečieme 15 minút v rúre pri teplote 200 °C. Upečené medovníčky necháme vychladnúť. Bielka vyšľaháme na tuhý sneh a pritom pomaly pridávame toľko práškového cukru, aby vznikla hustá poleva vhodná na striekanie ozdôb. Polevu rozdelíme do troch nádob a každú zafarbíme inou farbou. Z pergamenového papiera urobíme kornútiky, naplníme polevou, rožtek odstrihujeme a ozdobíme medovníčky.

Výborné mäkké medovníčky

Suroviny:

1000 g hladkej múky, 400 g práškového cukru, 400 g medu, 4 stredne veľké vajčká, 2 lyžičky sódy bikarbóny, 3 lyžice medovníkových korenín (z dávky má byť 1,5 lyžice škoric, nepatrné množstvo badiánu, rovnomerné množstvo anízu, klinčekov a feniklu -spolu 1,5 lyžice)

Postup:

Múku zmiešame s cukrom, sódou bikarbónou a preosiatymi koreninami a celé preosejeme. V zmesi urobíme jamku, prilejeme tekutý med a rozšľahané vajčká. Vypracujeme cesto, vložíme ho do nádoby najlepšie z jenského skla a prikryté necháme zrieť najmenej 2 dni. Potom ho na pomúčenej doske premiesime a rozvalkáme na potrebnú hrúbku: na menšie tvary stačí hrúbka 2-3 mm, na väčšie tvary je potrebná hrúbka 3-4 mm. Medovníčky kladieme na plech potretý tukom Cera. Pečieme asi 10 minút pri teplote cca 200 °C.



Náš život

ŽIVOT V SPIŠSKÝCH VLACHÁCH

Vydáva Mesto Spišské Vlachy.: EV 2644/08

Redakčná rada: Lubomír Fifík, Mgr. Marta Tomašková, Bc. Valéria Bašistová

Príspevky môžete posilať na adresu MsÚ SNP 34 alebo na mailovú adresu: msuspv@spisskevlachy.sk.

Adresa redakcie: Mestský úrad, ul. SNP č. 34, 053 61 Spišské Vlachy

Redakčná rada nezodpovedá za obsah článkov dopisovateľov.

Uverejníme aj reklamy miestnych podnikateľov a inzerciu.

